

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-एप्रिल, २०१७

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-II)

प्रश्नपत्रम्- ३

गुणाः- ७०

विषयः- नव्यव्याकरणम्

(CC-4.2.5)

समयः- ११:०० तः २:००

दिनाङ्कः- ११.४.२०१७

ग्रन्थः- परमलघुमञ्जूषा लघुशब्देन्दु शेखरः

विभागः-१

- प्रश्नः- १ १. शक्तिविषयकं नैयायिकमतं प्रतिपादनीयम् ४
अथवा
बौद्धार्थपदार्थस्य निरूपणं करणीयम्
- प्रश्नः- २ नैयायिकमतोपस्थापनपूर्वकं लक्षणाविषयकं वैयाकरणमतं समुपस्थापनीम् १२
अथवा
व्यञ्जनाविषयमाश्रित्य स्वाधीतग्रन्थदिशा निबन्धो लेख्यः।
- प्रश्नः- ३ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु चतुर्णां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम् ४
क. स्फोटाः कति सन्ति?
ख. स्फोटेषु कः स्फोटो मुख्यः?
ग. 'छत्रिणो यान्ति' उदाहरणमिदं अजहत्स्वार्थायाः अथवा जहत्स्वार्थायाः?
घ. अजहत्स्वार्थायाः किं लक्षणम् अस्ति?
ङ. 'तत्साहचर्यात्' इत्यस्य किम् उदाहरणमस्ति?
च. 'मञ्चा हसन्ति' कस्य उदाहरणं वर्तते?

विभागः-२

- प्रश्नः- ४ 1. योग्यतायाः स्वाधीतग्रन्थदिशा वर्णनं करणीयम् ४
अथवा
1. आसत्तेः स्वाधीतग्रन्थदिशा वर्णनं करणीयम्
- प्रश्नः- ५ तार्किकमतनिराकरणपूर्वकं स्फोटविषयकं वैयाकरणमतं प्रतिपादनीयम्। १२
अथवा
'आकाङ्क्षा' इति सहकारिकारणं यथाग्रन्थं वर्णनीयम्
- प्रश्नः- ६ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु चतुर्णां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम् ४
क. वाणी कतिविधा भवति?
ख. मूलचक्रस्था वाणी का?
ग. नाभिसंस्थिता वाणी का?
घ. हृदिस्था वाणी का?
ङ. कण्ठदेशगा वाणी का?
च. ध्वनिः कतिविधो भवति?

विभाग:-३

प्रश्न:- ७ निम्नलिखितयोरेकस्य सूत्रस्य सोदाहरणं व्याख्या कार्या- ४
क. चुटू
ख. अतो गुणे

प्रश्न:- ८ "अर्थवदधातुरप्रत्ययः प्रातिपदिकम्" सूत्रस्य यथाग्रन्थं ससन्दर्भं सोदाहरणञ्च व्याख्या कार्या ८
अथवा

"डेर्यः" सूत्रस्य यथाग्रन्थं ससन्दर्भं सोदाहरणञ्च व्याख्या कार्या
प्रश्न:- ९ निम्नलिखितेषु त्रयाणां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम् ३
क. बहुत्वविवक्षायां किं वचनं भवति?
ख. "सरूपाणामेकशेष एकविभक्तौ" सूत्रेण किं भवति?
ग. सम्बुद्धिसंज्ञा केन सूत्रेण भवति?
घ. "तस्माच्छसो नः पुंसि" सूत्रेण कस्मात् परस्य सकारस्य स्थाने नत्वं भवति?
ङ. "पदन्तस्य" सूत्रेण कस्य निषेधो भवति?

विभाग:-४

प्रश्न:- १० निम्नलिखितयोरेकस्य सूत्रस्य सोदाहरणं व्याख्या कार्या- ४
क. प्रथमचरमतयाल्पार्धकतिपयनेमाश्च
ख. घेर्ङिति

प्रश्न:- ११ "न बहुव्रीहौ" सूत्रस्य यथाग्रन्थं ससन्दर्भं सोदाहरणञ्च व्याख्या कार्या ८
अथवा

"बहुगणवतुडति संख्य" सूत्रस्य यथाग्रन्थं ससन्दर्भं सोदाहरणञ्च व्याख्या कार्या
प्रश्न:- १२ निम्नलिखितेषु त्रयाणां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम् ३
क. "जराया जरसन्यतरस्याम्" सूत्रेण 'जरस्' आदेशः कथं भवति?
ख. "स्वादिष्वसर्वनामस्थाने" सूत्रेण का संज्ञा भवति?
ग. षड्विधेषु सूत्रेषु "आ कडारादेका संज्ञा" किं सूत्रम् अस्ति?
घ. "दीर्घाज्जसि च" सूत्रेण कस्य निषेधो भवति?
ङ. "अनङ् सौ" सूत्रेण 'अनङ्' आदेशः कस्मिन् प्रत्यये परे भवति?
